

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการใช้ทรัพยากรที่เป็นต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันของสหกรณ์โรงอบ/รมยางในเขตจังหวัดสงขลา พร้อมทั้งเก็บรวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีในการใช้ทรัพยากรเพื่อจัดทำรูปแบบการจัดการทรัพยากรในกระบวนการผลิตยางแผ่นรมควันซึ่งประกอบด้วยผลตัวชี้วัดแต่ละประเด็นของสหกรณ์ที่เป็นเลิศ และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการทรัพยากร พร้อมทั้งศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของกำไรของสหกรณ์ ขั้นตอนสุดท้ายในการวิจัยครั้งนี้คือการนำเทคนิคเบนซ์มาร์กิ้งไปประยุกต์ใช้กับสหกรณ์ที่มีความสนใจเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรเพื่อศึกษาผลก่อนและหลังการดำเนินงานปรับปรุง ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการในการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 แบบแผนการวิจัย

2.1.1 จัดทำตัวชี้วัดของกระบวนการผลิตยางแผ่นรมควัน

ศึกษากระบวนการผลิตยางแผ่นรมควันเพื่อรวบรวมข้อมูลมาจัดทำตัวชี้วัดการจัดการทรัพยากรของสหกรณ์โรงอบ/รมยางด้านต่างๆ แล้วนำตัวชี้วัดที่ได้ไปทบทวนกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อทำการปรับปรุงตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.1.2 คัดเลือกสหกรณ์ที่เป็นตัวแทนการศึกษา

เนื่องจากสหกรณ์โรงอบ/รมยางในจังหวัดสงขลา ที่ยังคงดำเนินการอยู่ในปี 2547 มีจำนวน 76 สหกรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกสหกรณ์ที่เป็นตัวแทนในการศึกษาค้างนี้ โดยนำผลการดำเนินงานการใช้ทรัพยากรของปีที่ผ่านมา (จากรายงานกิจการประจำปี 2546) มาวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้น เพื่อเลือกสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานดีที่สุดจำนวน 3 สหกรณ์ในแต่ละตัวชี้วัด เป็นตัวแทนในการศึกษาข้อมูลการใช้ทรัพยากรและแนวทางปฏิบัติที่ดีต่อไป

2.1.3 ศึกษาผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดของสหกรณ์ที่เป็นเลิศ

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลภาคสนามในแต่ละตัวชี้วัดจากสหกรณ์ที่เป็นตัวแทนในการศึกษา และนำมาวิเคราะห์ผลตามตัวชี้วัด ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะได้ผลการดำเนินงานแต่ละตัวชี้วัดของสหกรณ์ที่เป็นเลิศในกลุ่มที่ทำการศึกษามาเพื่อจัดทำเป็นรูปแบบการจัดการทรัพยากรของสหกรณ์

โรงอบ/รมยางต่อไป ในระหว่างการเก็บข้อมูลการใช้ทรัพยากรของสหกรณ์ที่เป็นเลิศผู้วิจัยได้รวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีในการใช้ทรัพยากรด้วย ข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาคั้งนี้มี 2 ประเภทคือ

1) ข้อมูลระดับปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลการใช้ทรัพยากรที่ได้จากการเก็บภาคสนาม ในสหกรณ์ที่เป็นตัวแทนในการศึกษาแต่ละตัวชี้วัด

2) ข้อมูลระดับทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากรายงานกิจการประจำปี 2546 และ ปี 2547 ของแต่ละสหกรณ์ ซึ่งเป็นเอกสารที่ทางสหกรณ์ต้องจัดทำสรุปผลการดำเนินการของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาให้สมาชิกและเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสหกรณ์ได้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีและเจ้าหน้าที่จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางทราบ

จากประเภทของข้อมูลที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บได้เป็น 3 กลุ่มย่อยดังนี้

1) ข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์ ได้แก่

- กำลังการผลิตของสหกรณ์
- จำนวนสมาชิก คณะกรรมการและแรงงาน
- ขั้นตอนการรับซื้อน้ำยาง
- ขั้นตอนการผลิตยางแผ่นรมควัน
- แนวทางการจำหน่ายยางแผ่นรมควันสู่ท้องตลาด
- ปัญหาในกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการของสหกรณ์

2) ปัจจัยการผลิต

- ปริมาณน้ำยางที่ซื้อจากสมาชิกในแต่ละวัน
- เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งในแต่ละวัน
- ปริมาณกรดฟอร์มิกในแต่ละวัน
- ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในแต่ละเดือน
- ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในแต่ละเดือน
- ปริมาณไม้ฟืนที่ใช้ในแต่ละรอบการผลิต (ประมาณ 96 ชั่วโมง)
- ยางแต่ละประเภทที่ผลิตได้ (ยางแผ่นรมควัน, ยางฟอง, ยางคัตติ้ง, เศษขี้ยาง) ในแต่ละวันและเดือน
- ค่าจ้างแรงงานและเงินเดือน
- ต้นทุนการผลิต

3) ปัจจัยภายนอก (สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง)

- กลไกการตลาด
- ปริมาณและความต้องการใช้ภายในท้องตลาด
- ราคาภายในตลาดโลก
- การแข่งขันกับพ่อค้าเอกชนในพื้นที่
- ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น
- นโยบายจากภาครัฐที่มีผลกระทบต่อเงิน โยบาย

2.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรของสหกรณ์ที่เป็นเลิศ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลการใช้ทรัพยากรเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวชี้วัดเพื่อทราบผลการดำเนินการและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งการใช้ทรัพยากรและแนวทางปฏิบัติที่ดี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเพื่อจัดทำรูปแบบการจัดการทรัพยากรของสหกรณ์โรงอบ/รมยางต่อไป

2.1.5 ทำการทดสอบรูปแบบการจัดการทรัพยากรของสหกรณ์โรงอบ/รมยาง

หลังจากที่ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบการจัดการทรัพยากรซึ่งประกอบด้วยผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดและแนวทางปฏิบัติที่ดีของสหกรณ์ที่เป็นเลิศแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการทดสอบรูปแบบการจัดการทรัพยากรที่รวบรวมได้ โดยเลือกสหกรณ์ที่มีความสนใจปรับปรุงการใช้ทรัพยากรด้วยนำเทคนิคเบนซ์มาร์กิ้งไปประยุกต์ใช้ และศึกษาผลหลังการดำเนินงาน ขั้นตอนในการนำเบนซ์มาร์กิ้งไปประยุกต์ใช้ มีดังนี้

- 2.1.5.1 เลือกสหกรณ์ที่มีความสนใจในการปรับปรุงการใช้ทรัพยากร มีความพร้อมและคณะกรรมการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
- 2.1.5.2 ทำการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลและหาความแตกต่างของผลการดำเนินการจากต้นแบบการจัดการทรัพยากร เพื่อให้เห็นความแตกต่างของตนเองเทียบกับสหกรณ์ที่เป็นเลิศเพื่อนำไปสู่การวางแผนและดำเนินการปรับปรุงต่อไป
- 2.1.5.3 สหกรณ์ดำเนินการปรับปรุงตามแผนที่ได้กำหนดไว้
- 2.1.5.4 ผู้วิจัยทำการติดตามความก้าวหน้าในการปรับปรุง พร้อมทั้งสรุปผลก่อนและหลังดำเนินการ รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับในการศึกษาครั้งนี้